

Проблеми екології і роль бібліотек в екологічному вихованні населення

(Огляд)

Проблеми екології і роль бібліотек в екологічному вихованні населення

(Огляд)

Житомир 2016

Проблеми екології і роль бібліотек в екологічному вихованні населення [Текст]: огляд / ЖОУНБ ім.О.Ольжича, Наук.-метод. відділ; уклад. О. В. Костюченко; ред. вип. Г. Й. Врублевська. – Ч.1. - Житомир, 2016. - 32с.

Видання, що продовжується та буде складатися з 3-х частин, підготовлене на основі матеріалів з питань еколого-просвітницької діяльності бібліотек Житомирщини. У першій частині видання вміщені публікації, які розкривають нові можливості діяльності бібліотечних закладів Житомирщини у цьому напрямку; адресоване спеціалістам бібліотечної справи та усім, хто працює у напрямі екологічного виховання та освіти.

Цінуй природу, бережи довкілля,
Люби комашку, звірів і птахів.
«Роби добро» – хай буде ніби ціллю,
Воно повернеться тобі серед років.

На початку XXI століття над людством нависли три смертельні небезпеки: екологічна, ядерна та загроза моральної деградації людей. Можливість екологічної катастрофи уявляється зараз найбільш близькою, яку важко усунути. Життя на Землі може зникнути перш за все через відсутність культури, жорстокість, злобу, байдужість та варварське відношення до природи. Екологічний стан столиці України вже переріс поняття «проблема», і якщо не дотягнув до поняття «катастрофа», то це питання часу.

Відповідно, збільшуються потреби населення в отриманні екологічної інформації, все більше представників культури та освіти усвідомлюють необхідність формування екологічної культури як запоруки виходу з екологічної кризи. Ситуація в світі складається таким чином, що сучасна людина просто зобов'язана бути екологічно грамотною. Екологічна просвіта населення має на меті донести до кожної людини головну мудрість життя про те, що тільки оберігаючи природу, людство збереже життя на планеті Земля. Збільшуються потреби населення в отриманні екологічної інформації, все більше представників культури та освіти усвідомлюють необхідність формування екологічної культури як запоруки виходу з екологічної кризи. Разом з тим закладів, що покликані займатися саме просвітницькою діяльністю, спрямованою на формування екологічної культури, не так багато. Серед них одне з центральних місць посідають бібліотеки.

Дайджест підготовлено на основі матеріалів з питань еколого-просвітницької діяльності бібліотек. Вміщені публікації розкривають нові

можливості діяльності бібліотечних закладів Житомирщини у цьому напрямку; адресоване спеціалістам бібліотечної справи та усім, хто цікавиться екологічним вихованням.

Андрушівський район:

Екологічний портрет рідного краю

Тема захисту навколишнього середовища завжди знаходиться в полі зору бібліотечних працівників Андрушівського району. До послуг користувачів в кожній бібліотеці району оформлюються різноманітні виставки (еко-виставка, виставка-реквієм, виставка-застереження, виставка-запитання, виставка-контраст), тематичні полиці: «Стежками живої природи», «Чорнобиль – трагедія ХХ століття», «В долонях Всесвіту – наша Земля», «Чорнобильське лихо у пам'яті народній», «Чорнобиль – скорбота пам'яті людської», «Таємниці живої природи», «Чорнобильський вітер по душах мете», «Книга. Природа. Екологія», «Живої природи душа промовляє», «Земля, живи і розквітай» та ін..

В багатьох бібліотеках створені тематичні папки на екологічну тематику: «Екологічний портрет рідного краю» (РБ), «Гіркий присмак чорного полину» (Чорнобильська трагедія, смт Червоне), «Чорнобильські дзвони сьогодення» (с. Крилівка), «Жити в гармонії з природою» (с. Волосів), «Це цікаво знати» (с. Городківка), «Екологія і людина – вік ХХІ» (с. Мінківці).

Масові заходи бібліотечні працівники району намагаються проводити яскраво, наповнювати глибоким ідейним змістом, з найширшим залученням наших користувачів як до підготовки, так і до проведення. Щорічно проводиться досить багато заходів із популяризації літератури з природничих наук та екологічних знань. Для прикладу, районною бібліотекою для дорослих проведено екологічне свято «Земля – наш спільний дім». На захід були запрошені спеціалісти екологічної служби при райдержадміністрації, вчителі-предметники місцевих шкіл. Вони ознайомили присутніх із екологічними проблемами краю і шляхами їх вирішення. Всі учасники заходу наголошували на тому, що захист природи – невідкладна повсякденна справа кожного з нас, і кожна людина може і повинна робити свій внесок у цю благородну справу. Також учасники свята акцентували увагу на тому, що великим багатством нашої планети є вода, і дуже прикро, що сьогодні наявність прісної високоякісної води скорочується внаслідок забруднення її відходами різного походження. На святі звучали поетичні та музичні твори про рідну природу, її красу і неповторність. Учні місцевих шкіл своїми виступами закликали: «Дорогі андрушівчани! Земля потребує вашої турботи. Не забруднюйте її!».

Бібліотекарі районної бібліотеки для дітей провели екологічну акцію «Птахи – наші друзі». Бібліотекар абонементу 5-9 класів розповіла учням місцевої школи про зимуючих птахів і бережливе ставлення до них і природи. Діти під керівництвом вчителя трудового навчання виготовили годівнички і розвісили їх біля своєї школи.

Для наймолодших читачів провели екологічну годину «Ми – друзі природи». Діти декламували вірші про гарну природу України: С. Жупанина «Буду я природі другом», Ю. Ряста «Ждуть птахи твоєї доброти» і інші, прослухали оповідання А. Давидова «Березовий сік». Поділилися враженнями про наш місцевий парк і ліс; обговорили проблеми екології: залишене сміття понад стежкою, викинуті пляшки у водойму... Висновок зробили всі: так поводитись не можна, потрібно оберегати і любити свою квітучу землю.

Бібліотекар Городківської сільської бібліотеки разом із вчителем біології місцевої школи організували і провели для учнів старших класів День довкілля «Екологічні проблеми рідного краю». В бібліотеці була створена книжкова виставка «Краса рідної землі», біля якої був проведений огляд літератури «Доля

природи в наших руках». Бібліотекар підготувала еко-хвилинку «Збережемо красу Землі». Вчитель біології під час екологічної подорожі «Майбутнє Землі в твоїх руках» розповів дітям про незвичайну красу нашої планети і, зокрема, нашого рідного краю; також навів приклади, як все це зберегти і не привести до запустіння. Сільський бібліотекар провів гру-загадку «Загадки про природу». Також провели конкурс віршів «Ця красива блакитна планета». Менші школярі взяли участь в конкурсі малюнків «Природа очима дітей», їх роботи прикрасили інтер'єр приміщення.

Під час бесіди-діалогу «Тривоги рідного краю» (селище Червоне) учні місцевої школи та жителі селища мали можливість не лише почути і розповісти про екологічне становище своєї рідної землі, а й висловити своє бачення того, як покращити це становище і як змінити ставлення людини до природи.

Рослини-синоптики, рослини-символи, рослини-обереги, легенди, прислів'я та загадки чарівниці-природи, – про все це дізналися юні читачі Глинівецької сільської бібліотеки під час гри-подорожі «Цікаве у звичайному». Бібліотекар разом із вчителем і дітьми відвідали місцевий ліс, який розкинувся на березі мальовничої річки. Веселі рухливі ігри, цікава ненав'язлива інформація, мозковий штурм у вигляді гри – найкраще сприймаються дітьми і дають відчутний результат. Після повернення із прогулянки в бібліотеці стояла черга за книгами про природу.

Подібну гру-подорож організували і в селі Івниця, тільки в приміщенні місцевої школи. «Подорожуємо тваринним світом» – її назва, і подорож ця уявна, але не менш захоплююча. З допомогою інформації, яку надала бібліотекар, діти дізнавалися про надзвичайне різноманіття тваринного світу, його значення і необхідність збереження. З допомогою перевтілення в певних тварин діти мали змогу ясніше зрозуміти, що відчувають брати наші менші, коли їх ображають, і як ми повинні до них ставитись.

Цікавими для молодших школярів є конкурси малюнків, в яких є можливість виявити свою фантазію, бачення світу. Такий конкурс, наприклад, провели в Мінківській сільській бібліотеці – «У долі природи – наша доля».

Бібліотекар с. Іванків оригінально організувала конкурс малюнка «Подорож до лісу». Діти пішли на екскурсію до місцевого лісу, намилювавшись чудовими краєвидами, розділились на групи і намалювали пейзажі, які їм найбільше припали до душі.

В селі Ст. Котельня для учнів старших класів проводився конкурс плакатів «Птахи – наші друзі». Перед конкурсом бібліотекар провела екологічну годину «Ці цікаві знайомі незнайомці», під час якої ознайомила юнаків і дівчат з нашими пернатими друзями.

Бібліотекар села Бровки-1 екологічну годину «Чиста водиця – всього світу цариця» присвятила проблемам водних ресурсів і провела у вигляді виступу агітбригади. Діти підбирали цікаві факти про воду, розповідали про її значення і необхідність збереження чистоти води і її запасів.

Юнаки і дівчата села Зарубинці завітали до бібліотеки на годину поезії «Природа у поезії», щоб послухати і прочитати свої улюблені поетичні рядки про красу навколишнього світу.

Бібліотекар села Гальчин разом із вчителем біології місцевої школи організували і провели екологічний брейн-ринг «Подорож в країну Флорію». Дві команди змагалися за першість у знанні рослинного світу нашої планети і також свого рідного села, а перемогли, звичайно, найкращі.

Також в Гальчині відбулося екологічне свято «За нас ніхто планету не врятує». Кожен клас представляв своє бачення вирішення екологічних проблем, представники старшого покоління у рубриці «А колись було...» ділилися спогадами про природні багатства нашого краю. Після завершення свята учасники висадили біля місцевої школи алейку ялинок.

Бібліотекар села Степок відвідала місцеву школу, щоб провести екологічну акцію «Зелена ялинка – жива голочка». Вона провела майстер-клас з виготовлення ялинок і прикрас новорічного свята.

Подорож – це завжди цікаво і весело, от бібліотекар села Павелки і вирішила організувати своїм читачам екологічну екскурсію «Подорож весняними луками»: ласкаве весняне сонечко, приємна компанія і кілька книжок про природу в сумці, щоб почитати разом із друзями.

Багато рослин нашої землі мають лікувальні, цілющі властивості, а які саме, – про це дізнавалися діти на святі лікарських рослин «Сплету вінок здоров'я» в бібліотеці села Крилівка.

В бібліотеці села Нехворощ пройшов День інформації «Збережемо красу Землі для наших нащадків», в програму якого входило: книжкова виставка «Природа. Екологія. Людина», бібліографічний огляд «Екологія – це наше життя», бесіда «Як зберегти наш рідний край», екологічна вікторина «Квіти нашого краю», екологічний диспут «Що ми залишаємо нащадкам?», конкурс малюнка «Зелена планета».

Незагойна рана – Чорнобильська катастрофа завжди в полі зору бібліотечних працівників району. Вахти пам'яті, години-застереження, уроки-реквієми, дні пам'яті і інші заходи регулярно проводяться в бібліотеках. Так, в читальній залі районної бібліотеки відбувся вечір-спомин «Несе сива Чорнобильська мати Цю планету... Це хворе дитя!», на який зібралися жителі міста, переселенці з чорнобильської зони, ліквідатори тієї страшної аварії, щоб разом, всією громадою згадати ті дні, пом'янути тих, хто ціною власного життя врятував світ тієї зловісної ночі. Перше слово надали ліквідаторам, адже це вони за законами совісті виконували свій обов'язок, тяжку працю, в яку злились воедино і подвиг, і горе, і звияга. Звичайно, ризикували життям, бо усвідомлювали особисту відповідальність за долі інших. Серед гостей були представники переселенської громади, яка в районі нараховує 480 осіб. У цих людей чорнобильське лихо забрало малу батьківщину, рідні домівки, посіяло в серцях довічну тугу. На заході читали вірші, співали пісні про батьківську хату, мамину черешню, залишену в мальовничому поліському селі. Також була

представлена література чорнобильської тематики, з якою ознайомились юнаки та дівчата.

Життя триває. Годинник історії все далі віддаляє нас від Чорнобильської катастрофи, незаживаюча рана від якої залишилась нам на віки. А ще це лихо народило чимало трагічних і прекрасних віршів, частину яких мали можливість послухати всі, хто завітав на районний конкурс юних аматорів художнього читання «Любов до книги нас єднає». Перший тур конкурсу був приурочений 30-річчю від дня Чорнобильської трагедії. Діти читали вірші, які найбільше торкнулися їхньої душі і навіть найменші учасники, які, можливо, не зовсім розуміли глибину трагедії, намагалися своїм декламуванням передати біль і смуток, до яких спричинила гірка зірка Чорнобиля.

Другий тур конкурсу присвячений творчості нашої славетної землячки Лесі Українки, 145-річчя від дня народження якої ми відзначаємо в цьому році. Учасники представляли свого улюбленого героя з творів поетеси.

Леся Українка своїм життям і своєю творчістю учить нас любити життя, любити людей і навколишній світ. Її поезії пронизані глибокою любов'ю до рідного краю, його природи. Про це говорили і учасники клубу любителів

поезії «Берізка», засідання якого відбулося в районній бібліотеці і також було присвячене Лесі Українці.

Присутні на зібранні обговорювали різноманітні напрямки творчості поетеси, особливо виділяючи її натхненні твори про природу і, звичайно, перлину творчості – «Лісову пісню». Це драма-пісня, ніжна, як голос сопілки, пісня волинського замріяного лісу, зворушлива, глибока, мудра. На прикладі лісової Мавки вчить нас Леся любити кожну пташину, кожну травинку, вчить відчувати душу природи. Адже коли людина любить і відчуває природу, вона нездатна їй нашкодити.

В бібліотеках району проводились ще інші заходи: екологічний брейн-ринг «Екологія і здоров'я» (РБ), урок пам'яті «Чорнобиль. Трагедія. Пам'ять...» (с. Яроповичі), екологічні години «В долонях Всесвіту – Земля», «Збережи дивосвіт природи», «Тривоги зраненої душі» (с. Волосів, Глинівці, Ст. Котельня), екологічні брейн-ринги «У світі живої природи», «Природа навколо нас» (с. Городківка, смт Червоне), година пам'яті «Той «чорний» квітень не забути нам повіки» (с. Павелки), екологічні уроки «Земля наша – ненька мила», «Ми всі володарі природи, тож збережемо її вроду» (с. Степок, Лісівка), екологічні бесіди «Екологія – поріг виживання», «Здоров'я людини залежить від здоров'я природи» (с. Мінківці, М. Мошківці) і багато інших.

Своєю роботою ми показуємо, що бібліотеки у змозі прищепити читачам відповідальність за екологічно чисте майбутнє і сприяти вихованню екологічної культури, зростанню духовної особистості. Тільки високодуховна людина може запобігти екологічній трагедії.

Баранівський район:

Душа природи – душа добра

Оскільки ХХІ століття оголошено століттям навколишнього середовища, районна бібліотека для дорослих та дітей в своїй діяльності з цього питання акцентує увагу на таких важливих питаннях, як духовність, основи екологічної культури, відповідальність та внесок кожного в цю справу, екологічна етика, усвідомлення необхідності збереження довкілля, розуміння того, що від кожного особисто буде залежати збереження людської цивілізації.

Працівники районної бібліотеки свою екопросвітницьку роботу координують з органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, ЗОШ і беруть активну участь у проведенні районних заходів до Дня довкілля, Дня землі, Дня Чорнобильської катастрофи, Всесвітнього Дня охорони навколишнього середовища.

З цієї нагоди в бібліотеці було розгорнуто книжкову виставку: « Екологія і література», тематичну полицку: « Щедрий голос природи змалку слухаю я», підготовлено прес- інформацію: «Земля моя кричить від болю».

Проведено екскурс у природу: «Ми відповідаємо за майбутнє», екологічні виховні бесіди: « Любіть і бережіть природу, вона віддячить вам здоров'ям і добром», « Душа природи – душа добра», «Вода – еліксир здоров'я», «Ти хочеш жити? Бережи цей світ», « Природа просить порятунку» та ін.

До чергової річниці Чорнобильської трагедії було організовано виставку – реквієм: « Запалимо Чорнобилю свічу», в відділі обслуговування читачів-дітей: « Чорнобиль – біль душі людської», підготовлено прес-калейдоскоп: « Що таке Чорнобильська трагедія?», проведено годину пам'яті: «Чорнобиль: біль і пам'ять вічні».

До Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС організовано тематичну викладку літератури: «Живі у пам'яті народній», підготовлено папку – досьє: « Чорнобиль: вчора, сьогодні, завтра».

Бердичівський район:

До природи не неси шкоди

Яблука доспілі, яблука червоні!
Ми з тобою йдемо стежкою в саду...

М. Рильський

Осінь завітала на нашу зустріч з повним кошиком щедрих фруктів. З ініціативою провести «Гурман-вечір» шанувальників яблука звернулись активні користувачі, що й було зроблено в бібліотеці-філіалі №6.

Що ж це таке «Звичайне незвичайне яблуко»?

Яблуко символізує здоров'я та життєву силу, молодість, любов і весну. Серед релігійних свят відомий всім Яблучний Спас, який відзначається 19 серпня та 21 жовтня – День Яблука. Саме британці вигадали це свято, бо найбільше від усіх на світі люблять цей фрукт. Наші гості дізнались багато цікавих фактів про ці плоди, відповідали на питання «яблуневої вікторини». Взяли участь у конкурсі «Хто знає більше» серед знавців яблучних фразеологізмів, легенд та міфів даної тематики. Були представлені малюнки молодших користувачів «Як я люблю яблуко!». Винагорода – яблучний сік.

Цікаве і смачне яблучне свято сподобалося всім учасникам: вони змогли більше дізнатися про традиції та міфи, що закарбовані у повір'ях мудрості пращурів.

«Чорна ніч на квітучий землі»

(Заходи бібліотеки-філіалу №6)

Чорна людська біль, жевріюча надія, засторога. Що це за дата, перед якою падають на коліна слова, холоне, мов кинуте на лід, серце. Дата, яка сколихнула увесь світ.

26 квітня 1986 року – це Армагедон нашого часу. Ось вже 29 років людство несе гіркий чорнобильський хрест. Наша пам'ять і пам'ять багатьох наступних поколінь знову і знову буде повертатися до цих трагічних квітневих днів. У зв'язку з цим в учбовому корпусі ПТЛ №3 пройшов відео-урок, на який були запрошені студенти 1 курсу.

Бібліотекарі підготували тематичну виставку «А дзвін чорнобильський все лине». Про чорнобильську катастрофу написано силу-силенну книг і статей. Під час відео-уроку бібліотекарі намагалися висвітлити різні боки екологічної спрямованості наслідків Чорнобильської аварії, щоб користувачі повною мірою усвідомили масштаби катастрофи і пам'ятали про відповідальність людства за екологічну ситуацію.

Чорнобиль розділив наше життя на «до» і «після». Багато проблем стоїть перед Україною. Тут і екологія, і доля переселенців, і хвороба багатьох людей після катастрофи, і війна.... Також присутніх ознайомили з картою радіаційного забруднення. Атомний вихор залишив свій слід на території 12 областей, жорстоко перевернув долі 3,5 млн.осіб. Сотні тисяч померлих...

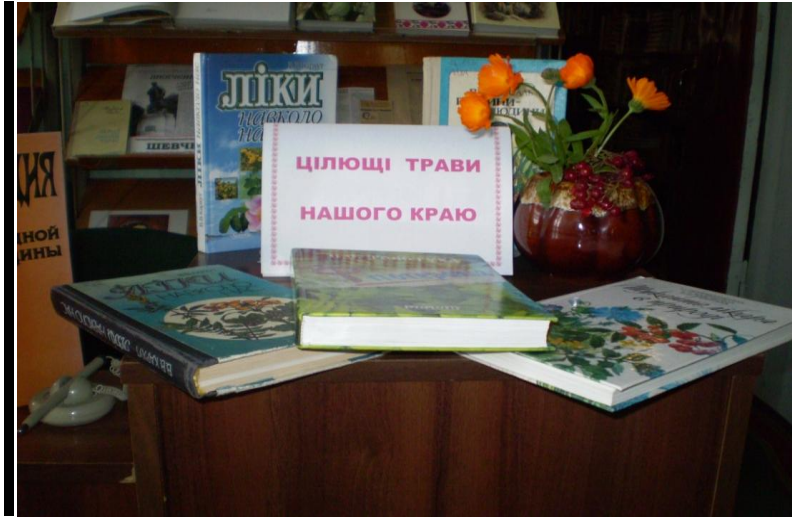
Полісся! Незримий радіаційний вогонь обпалив не тільки людей, флора і фауна Полісся, здавна відоме своїми грибними та ягідними місцями, мисливськими угіддями, потерпали від атомного удару. На ходу завмирили працюючі мурахи, на льоту падали птахи... І навіть припустити не хочеться, що назавжди відспівала ця земля свою тужливу пісню...

В ході уроку пролунали пісні «На Чорнобиль журавлі летіли» та «Молитва». Студенти Кравець Олег та Ковтонюк Ярослав читали вірші, наповнені болем і стражданням. Дзвони Чорнобиля звучать досі, нагадуючи про те, що Чорнобиль не має минулого, наслідки трагедії будуть турбувати наступні покоління. Маємо надію, що інформація, отримана на заході, дійде до серця кожного учасника та навчить їх цінувати мир, спокій і процвітання. Працівники бібліотек району свою екопросвітницьку роботу координують з місцевими громадами, школами. Вони беруть активну участь у проведенні районних та сільських заходів до Дня довкілля, Дня Землі, Всесвітнього дня навколишнього середовища, Дня Чорнобильської трагедії.

До Дня Землі в бібліотеках району були оформлені книжкові виставки-поради, виставки-застереження «Екологічний портрет планети» (Бистрик), «До природи не неси шкоди» (Гардишівка), «Людина і природа: союзники чи вороги?» (В.Низгірці). День екології провели в бібліотеці с. Катеринівка «Обіймемо землю красою і любов'ю». Екологічна вікторина пройшла в бібліотеці с. Малосілка «Лікарські рослини нашого краю».

Районна бібліотека завжди була тим місцем, де можуть зустрітись цікаві і талановиті люди. При районній бібліотеці вже другий рік працює «Школа здоров'я», яку відвідують вчителі та учні старших класів району. Вони із

задоволенням беруть активну участь у її засіданнях, що сприяє вихованню екологічної культури.

До Дня довкілля в районній бібліотеці був проведений Тиждень екології. Він включав: книжково-ілюстративну виставку «Про природу думи вічні», яка була організована на юнацькій кафедрі. В читальному залі організований перегляд літератури «Зелена аптека» та проведено прес-огляд представленої на ньому літератури. Відвідувачі мали змогу переглянути сучасні енциклопедії лікарських рослин. Спільно з працівниками районного відділу освіти було організовано виставку-ярмарок виробів дитячої творчості «Мій рідний край – моя земля». Відвідувачі бібліотеки мали змогу на протязі декількох днів

ознайомитись із чудовими роботами з природного матеріалу, подивитись цікаві фотоальбоми, які розповідають про природоохоронну роботу шкіл району. А на закінчення Тижня екології було організовано зустріч з місцевим поетом і художником Михайлом Довбищуком. Особлива любов художника – сільська природа. Саме до неї він найчастіше звертається, прагнучи передати її летючу красу, зупинити чарівну і мінливу мить.

Пейзажні твори митця, його квіти і трави, як і природа, мають щасливу здатність – лікувати душі людей, повертають їм відчуття отчої землі.

У багатьох селах району святкували найдивовижніше та наймістичніше свято Івана Купала, в якому активну участь брали і бібліотекарі, які допомагають людям поринути у світ давніх українських традицій та звичаїв.

«Ніч, коли зацвітає папороть» (Слободище), «На Купала нічка мала» (Скаківка), «На воду віночок пускаю, свою долю зазиваю» с. Іванківці, «Свято літа, вогню та кохання» (Мирославка).

Щоб долучити своїх користувачів до світу прекрасного, виховати повагу та любов до навколишнього світу, бібліотекарі району восени організовують та проводять свято квітів. «Нехай мене чарують квіти» (Скаківка), «Про що шепочуть квіти» (Солотвин), «У квітів сьогодні свято» (Семенівка), «Розмаїття осіннього вернісажу» (Гардишівка).

Чорною плямою стала на нашій блакитній планеті Чорнобильська катастрофа. Проходять роки після аварії, а біль не вщухає, тривога не полишає людей, пов'язаних скорботним часом ядерного апокаліпсиса. В читальному залі районної бібліотеки було оформлено виставку-свідчення «Чорнобиль – вічний біль України».

Традиційно в с. Озадівка, де проживають переселенці з Чорнобильської зони, було проведено загальнорайонний мітинг-реквієм «І біль, і пам'ять, і тривога». Спогади учасників ліквідації ще раз нагадали присутнім про те, що чужого горя не буває, а є одна спільна біда для всіх українців, і тільки разом ми сильні в таких тяжких ситуаціях. Під час заходу звучали вірші, пісні, уривки з

художніх творів. Ліквідатори аварії на ЧАЕС разом із присутніми на заході поклали квіти до пам'ятного знаку та вшанували пам'ять загиблих.

Методичним відділом районної бібліотеки були розроблені методичні поради для сільських бібліотек «Природа – одвічне джерело краси».

Володарськ-Волинський район:

Стежками рідного краю

Працівники бібліотек-філіалів району свою екопросвітницьку роботу координують з органами місцевого самоврядування, будинками культури, клубами та школами. Майже всі заходи пов'язують з екологічними датами календаря: Всеукраїнський День довкілля, Міжнародний День Землі, Всесвітній День охорони навколишнього середовища, День Чорнобильської катастрофи та ін.

З метою кращої пропаганди літератури з даної теми в ЦРБ і бібліотеках системи книжкові фонди були розкриті книжковими виставками, переглядами,

тематичними полицками та викладками книг на теми: «Природи неповторною красу я словом, серцем, вчинком захищу» (ЦРБ); «За здоров'ям до матінки-природи» (ЦРБ); «Природа – це книга, яку треба читати серцем» (ЦРБ); «Скарби голубої планети» (ЦРБ); «Ліси – легені планети» (ЦРБ); «Планета Земля в небезпеці» (Добринь); «Стежками рідного краю» (ЦРБ); «Природи світ, як музика – чарівний» (Нова Борова); «Природа. Екологія. Людина» (Іршанськ); «Вони живуть, ростуть поруч з нами» (Сколобів); «Краса землі моєї України» (Краївщина); «Природа рідна – наша віха, та хай вона не знає лиха» (Фасова) та ін.

Багато цікавих масових заходів проведено для користувачів бібліотек системи, а саме:

- урок довкілля «Збережемо первоцвіти – красу землі весняної» (ЦРБ);

- годину спілкування «Птахи в нашому житті» (ЦРБ);
- екологічну годину «Дбаймо про екологію» (Нова Борова);
- експрес-інформації «Екологічні проблеми України. Рік 2015» (ЦРБ);
- «Екологічні дзвони сьогодення» (Іршанськ);
- усний журнал «У природі, як у рідному домі» (Добринь) та ін.

Для користувачів-дітей проведено:

- літературно-екологічну годину «Любіть та бережіть природу» (Ягоденка);
- день інформації «Екологія: тривоги та надії» (Ягоденка);
- розважальне свято «Загадки осені» (Березівка);
- усні журнали «У природі – в ріднім домі» (Радичі), «Будь природі другом» (Добринь);
- екологічне лото «Знай, люби, бережи» (Радичі);
- огляди літератури «Подорож у країну Барвистих Квітів» (Радичі), «Краса природи в художній літературі» (Добринь);
- день довкілля «Прибери свою планету» (Добринь);
- уроки екології «Що таке екологічна культура» (Добринь), «Зберегти для нащадків» (Сколобів); подорож-діалог «Флора і фауна Червоної Книги» (Іршанськ);

- фото-вернісаж «Бринить природи мова кольова» (Нова Борова);
- бібліотечний урок «Вода – еліксир життя» (Фасова);
- вікторини «На крилах птахів» (Топорище) та «Про гриби нічого не знаєш, що ж у лісі ти шукаєш» (Дворище);
- екологічний калейдоскоп «Мову рідної природи розуміти вчись» (Дворище);
- бесіду «Правила поведінки у природі» (Дворище) та ін.

Вже майже 30 років бібліотеки продовжують звертатись до теми Чорнобиля. До цієї трагічної дати бібліотечні працівники системи влаштовували книжкові виставки, перегляди літератури, викладки книг, тематичні полицьки на теми:

- «Чорнобиль – засторога людству: будьте пильні і мудрі» (ЦРБ);

- «Чорнобиль – біль землі нашої» (Добринь);
- «Чорнобиль: гіркий полин у долі та душі» (ЦРБ);
- «Чорнобиль – це не вчора, це сьогодні і завтра» (Рижани);
- «Дзвони Чорнобиля» (Радичі);

- «Атомне століття раною горить» (Топорище);
- «Чорнобиль. Трагедія. Пам'ять» (Кропивня);
- «Чорнобиль – це набат і біль» (Небіж);

Чорнобильській трагедії присвятили:

- урок пам'яті «Осліпли очі України в сльозах Чорнобильських дощів» (Топорище, Ягоденка);
- годину пам'яті «Чорнобиль – вічний біль планети» (Кропивня);
- годину скорботи «Атомне століття раною горить» (Іршанськ);
- відеогодину «Чорнобиль, біль і пам'ять України» (Рижани);
- літературний форум «Чорнобильська тема у творчості українських письменників» (Нова Борова);
- огляди літератури «І слово "Чорнобиль" нам страшно згадати» (Поромівка), «Чорний біль над білим світом» (Дашинка);
- бесіду «Біль і тривоги Чорнобиля» (Суხოля) та ін.

Робота бібліотек-філіалів системи з питань екології завжди велась на відповідному рівні. В 2016 році діяльність бібліотек-філіалів в цьому напрямку ще більше активізується.

Укладач

О. В. Костюченко

Комп'ютерний набір

О. В. Костюченко

Редакція

Г. Й. Врублевська